

Když došlo na systémovou křeč

Milý čtenáři,

dostáváš do rukou výběr mých textů, převážně publikovaných v Literárních novinách, z nich některé jsou již tři čtyři roky staré. Přesto se domnívám, že nepozbývají naléhavosti. Bohužel, řekl bych právě naopak. Jen se poněkud zklidnila situace v Sýrii, okamžitě opět eskaluje dění na Ukrajině. Neděje se tak samozřejmě náhodně. Evropská unie zcela nestoudně vydává stávající ukrajinský režim, který nemá k fašismu opravdu daleko, za svého spojence – a za obhájce takzvaných evropských hodnot. Těžko bych hledal nějaký jiný symbol totálního morálního poklesu a obhajoby bezpráví.

Den za dnem jsme blíže ničivé válce – a média neustávají v propagandě, jež má miliony životů hnát na vyložená jatka.

Jakékoli hodnoty se zprofanovaly – a místo nich jsou do popředí okázale nastrkávány antihodnoty jako podlézavost, udavačství, pokrytectví vroubené cestou neskutečných dvojích metrů a mnohé další.

Jsme svědky systémového kolapsu, který se promítá v mnoha společenských sférách.

Na tomto místě chci zmínit text svého protisystémového manifestu:

Sledujeme-li vývoj současné české (ale zdaleka nejenom české) společnosti, nelze si nevšimnout celé řady projevů systémové krize: 1) Krize rodiny a partnerských vztahů, 2) Krize vzdělanosti, 3) Krize informovanosti, 4) Krize politické, projevující se unifikací politických stran a úzkou programovou nabídkou na straně jedné – a nenaplněnou poptávkou značné části společnosti na straně druhé, 5) Krize ekonomické, 6) Krize hodnot, 7) Krize kulturní, 8) Krize komunikační, 9) Krize plynoucí z nesouladu mezi pokrokem technickým a systémovou křečí, plynoucí z potřeby úzké skupiny kumulovat zdroje a zisk na úkor naprosté většiny a 10) Krize identity.

Krize rodiny a partnerských vztahů

Tento jev úzce souvisí s krizí vzdělanosti, komunikační krizí, krizí hodnot – a v neposlední řadě s krizí identity.

Partnerské vztahy jsou často nestabilní, postavené na velmi mělkých základech, kde často dochází k nevěrám a kde namísto důvěry bují silná nedůvěra.

Podíváme-li se na nejmladší generaci, vidíme lidi vycházející ze škol bez základních historických fakt (28. 10. 1918, 5. 5. 1945, 8. a 9. 5. 1945, 25. 2. 1948 či 21. 8. 1968). Těmto lidem tedy schází jeden z významných znaků národní identity – znalost společné historie. Navíc jim chybí schopnost vlastního kritického myšlení a uvažování, protože neznají základní události, natož, aby mohli dávat jednotlivé děje do kontextu, do souvislostí. Jsou tak – včetně vysokoškolských studentů – odkázáni na mediální masáž, která je založena právě na tom, že oslovuje lidi faktů neznalé.

Na základě čeho se pak ale tvoří partnerské vztahy? V dopravě vidíme mladé lidi se sluchátky v uších a zuřivě surfující po sociálních sítích, kteří své okolí vůbec nevnímají. Tito lidé se často zajímají nanejvýš o to, co je kde ve slevě, co je takzvaně „in“, tedy v módě – a na tyto módní vlny slepě a bezmyšlenkovitě naskakují. Druhé posuzují podle značek oblečení, hodinek, elektroniky – a tak podobně. I partnery si vybírají podle vzhledu a módních trendů. A jistě – i podle správného ideologického pohledu na svět, který se nesmí odchylovat od toho jediného, médii do úmoru propagovaného.

Partner je pro ženu redukován na zdroj finančního zajištění – a pokud tohoto není schopen, ztrácí na významu. Ještě tak, je-li schopen ženu uspokojit tělesně. Jelikož tyto dvě funkce stěží uspokojí jeden partner, řeší to řada žen střídáním více jedinců, kde každý zabezpečí jednu z funkcí.

Muž zase většinou redukuje ženu na vybrané tělesné partie, jež mají splňovat určitý vzorec. S postupujícím věkem pak neváhají starší model měnit za mladší.

Nelze se divit, že děti v takovémto prostředí nezřídká trpí. Nevidí mezi svými rodiči žádný citový vztah, rodiče jim nepředávají takřka žádné pozitivní hodnoty – naopak, ukazují, že podvádění, faleš, přetvářka či sobectví jsou běžnou normou. Současně si ale někteří ve své maloměstšáckosti dávají záležet, aby tuto neutěšenou realitu zahalili do vznešených slov a frází, kde slovo „hodnota“ vězí skoro za každým druhým výrazem.

Jelikož sami rodiče mnohdy žádný historický přehled nemají, nepředávají ho ani svým dětem. Nekomunikují s nimi, nepředávají jim vzory. Neučí je – maximálně je finančně zabezpečí – aniž už kontrolují, na co jejich peníze dále putují.

V době, kdy se čím dál více mluví o robotizaci, tu máme generaci zrobotizovaných lidí, kteří jsou unifikováni na podobné prožitky a podobné vnímání okolní reality.

Množí se počty těch, kteří stabilní partnerské vztahy nezakládají včetně těch, kteří se o druhé pohlaví nezajímají vůbec. Vyrůstá počet lidí žijících sami pro sebe, jen aby nemuseli něco investovat do jakéhokoli vztahu. Na mělkosti, povrchnosti a prázdnotě se nedá nic hlubšího vybudovat – a to je velmi varovný signál vyslaný celé společnosti.

Krise vzdělanosti

Již od školek je dětem vštěpováno, co si mají myslet. Reklamy jim diktují, jaké věci si mají přát – a které dítě tyto věci nemá, je ostatními vyčleňováno z kolektivu. Je to vlastně forma tlaku na jejich rodiče.

Běda rodině, jejíž dítě by ve školce či škole tlumočilo názory, které nejsou v kurzu.

Ve školách je pak dítě masírováno s tím, že některá fakta se tam jednoduše nenaučí – zejména již zmíněnou novodobou historií.

Učňovské obory se staly synonymem pro odklizení nejproblémovějších sígrů. Z vysokých škol pak – hlavně jejich humanitních oborů – vycházejí novodobí ideologové, kteří mají podporovat stávající systém – vidíme to na příkladu různých politologů, historiků, ekonomů apod.

K titulům se studenti dostávají mj. i podvodem (zaplacené práce) či kolaborací se systémem, tj. napíší „ideologicky nezávadnou práci“, kterou obhájí, i když obsahuje chyby nejenom gramatické, ale i logického charakteru. Stačí se podívat na celou řadu bakalářských prací – například právě v oboru politologie.

Vysokoškolské tituly jsou rok od roku více degradovány s tím, že i uplatnění a prestiž vysokoškoláků klesá. Stává se, že studenti s diplomem jdou někam prodávat.

Dávno neplatí, že vysokoškoláci by byli nějakou elitou, byť se do ní stylizují. Naopak, jejich praktická použitelnost je v celé řadě případů mizivá.

Současně platí, že nám chybí celá škála odborníků, ale i specializovaných řemeslníků. Obory, které kdysi byly naší doménou – textilní a sklářský průmysl – byly v podstatě zlikvidovány.

Místo toho, aby se děti naučily ve školách myslet, učí se být manipulovány a samy druhými manipulovat. Na náměstích pak můžeme vidět čím dál mladší školáky, kteří ani nevědí, proti čemu protestují, hlavně, že jsou přesvědčeni, že stojí na té správné straně barikády.

Za pozitivní vývoj nepokládám ani skutečnost, že mnoho mladých lidí nečte – a řada z nich se neučí ani pořádně psát rukou – má přece různé iPady, iPody, tablety, notebooky atp.

Toto vše jenom otupuje schopnost kreativity – která pochopitelně z pohledu vládnoucích není žádoucí. Ti potřebují poslušné roboty, jež budou stejně otevírat ústa i ladit krok. Hlavně však, že nám každý den bude vtoukáno do hlav, jak si žijeme svobodně – a že nic lepšího na obzoru není.

Za zhoubný jev lze považovat takzvanou inkluzi, tedy projekt, který zamezuje rozvoji nadaných – a současně bere jedincům s nižší hladinou inteligence šanci se prosadit a získat určité sebevědomí. Jedná se opět o nástroj, který má výuku jako takovou znehodnotit, což má přispět k produkci plně ovládatelných a zároveň neupotřebitelných.

Přehlížet bychom neměli ani tristní postavení učitele, který má mizivou autoritu – a musí se podřítit politice školy, často sponzorované nějakým bohatým rodičem.

Nemálo učitelů pak samo nemá hluboké znalosti – a není výjimkou, že ani pedagogické předpoklady. Nejen že si pak neporadí se šikanou mezi žáky – ale sami se stávají obětí šikany.

Poté, kdy dítě nenajde žádné vzory ani hodnoty doma, nenachází je ani ve škole. Na co se má tedy upnout?

Krise informovanosti

Jak již bylo řečeno – i z vysokých škol odcházejí s diplomem v ruce nezřídka lidé bez hlubšího rozhledu, o to více ideologicky zmasírovaní. To se týká i pracujících v médiích. Přicházejí tam lidé ambiciózní, ale často nedostatečně vzdělaní, kteří se však hodlají vyjadřovat k ledasčemu.

Kombinace ambicí, neznalosti a faktu, pro koho kdo píše či jinak publikuje, vytváří koktejl přímo vražedný. Přitom okolnost, kdo stojí za tím daným médiem, kdo financuje který server, by pro nás měla mít zásadní informaci. Neboť je potom hned jasnější, jakým způsobem bude to které médium informovat – ale co hlavně, co se v něm pro jistotu neobjeví vůbec. Nezávislost médií je potom naprostou fikcí, která neodpovídá realitě. Jde jenom o to, kdo manipuluje v čí prospěch a proti komu.

Místo, abychom byli informováni, jsme mnohdy svědky nechutných mediálních štvanic a honů. Připomeňme si některé z nich: 1) Sestra v rumburské nemocnici, V. Marešová, byla vydávána za několikanásobnou vražedkyni. U soudu byla viny zproštěna – mediální lynč, jenž nerespektoval zásadu presumpce nevin, ji však veřejně odsoudil už dávno. A takové nálepky se člověk těžko zbavuje.

2) M. Ransdorf, přední tvář KSČM, byl médií v podstatě uštván jako podvodník. Média opět nečekala na výrok soudu a vyšetřovatelů a zřejmě přispěla svým dílem ke skonu tohoto politika, na něhož se útočilo ze všech stran – a na jehož psychiku to byla nesporná zátěž.

3) K. Slezák, který bránil kolegu, aby se k němu dostala zdravotní pomoc co nejrychleji – a neváhal použít proti bezskrupulózním novinářům pěsti – rovněž čelil enormnímu tlaku pod taktovkou médií. I v jeho případě mohla tato štvаницe přispět k jeho úmrtí.

4) V. Baborová, členka KSČM, čelila mediálnímu honu jenom proto, že byla demokraticky zvolena do zastupitelstva v Jihočeském kraji. Raději tlaku médií a různých demonstrací podlehla a rezignovala.

5) K. Srp, tvář Jazzové sekce, je médií vláčen pro svou údajnou kolaboraci s STB. Třebaže se Srp brání soudně (spor s J. Hutkou), média už ho v éteru v podstatě popravila.

6) M. Zeman, prezident republiky, jenž byl do této funkce dvakrát po sobě zvolen v přímé volbě, čelí nepřetržité mediální zášti. Ta se neštítí použít čehokoli včetně lži S. Bartíka, který neváhal do éteru pustit před volbou hlavy státu v roce 2018 hoax, že M. Zeman má mít rakovinu. Tohoto se chopila řada novinářů, jmenujme například B. Kartouse z Aspen Institutu Prague a Britských listů, který je mj. mluvčím tzv. Českých elfů, což je takové bratrstvo proti dezinformacím, jehož náplní je však spíše dezinformace šířit.

7) A. Babiš, premiér republiky, čelí velice nechutnému napadení nemocného syna ze strany S. Slokové a J. Kubíka. Byť je choroba jeho syna prokazatelná – a je evidentní, že trpí stavy, kdy jeho slova nemají žádnou interpretační hodnotu (vydával se např. za B. Obamu a měl vykládat, že má v autě zbraně, což nebyla samozřejmě pravda) – přesto ho ti dva pseudonovináři zneužili – jenom, aby položili vládu A. Babiše. To, že operují „veřejným zájmem“, jímž obhajují porušení švýcarských zákonů (utajené nahrávání), neobstojí, právě s přihlédnutím k nulové hodnotě všeho, co jim může člověk stížený určitými bludy napovídat. Tento případ je ořesný mimo jiné překročením jakýchkoli etických principů s tím, že řada lidí tomu dokáže tleskat či jít na podporu této obludnosti demonstrovat.

Ve výčtu mediálních honů by se dalo pokračovat – ale pro představu těchto sedm kauz stačí.

K tomu připočteme ideologickou zařatost některých moderátorů, kteří zcela okatě některým hostům podkuřují – a jiné se snaží dehonestovat – jako odstrašující příklady mohou sloužit V. Moravec, Z. Tvarůžková, D. Drtinová či S. Witowská. Vyložená nenávisť vůči M. Zemanovi a A. Babišovi potom ukapává z pomyslného pera A. Mitrofanova, J. Pehe, P. Šafra, K. Steigerwalda, S. Slonkové (která, patrně inspirovaná seznamem A. Bartoše vytvořila vlastní seznam nepohodlných) či O. Kundry.

Není to ovšem toliko masáž politická, která se na našich životech zhoubně podepisuje. Řada médií ovlivňuje naše životy i jinak – a to radami, jak má vypadat nejlepší sex, co nám má vadit na partnerovi, kolik tak partnerů a v jakém věku máme vystřídat, jak má vypadat naše postava, kolik máme vážit a tak podobně. V podstatě je nám vnucován obraz „ideálního člověka“ - či spíše robota. Je tak potlačováno to, co by mělo být v demokratické společnosti jejím symbolem – rozmanitost. Unifikace na všech frontách pak dává tušit, že stávající systém demokratičnosti není z logiky věci vůbec schopen.

Média se dnes a denně dopouštějí mnoha nehorázných faulů - například dehonestace, zesměšňování, bagatelizování podstatného, manipulace, účelového vytrhávání z kontextu či zamlčování významných skutečností.

Demokracie má být přitom založena na pokud možno objektivní informovanosti, aby se občané mohli rozhodovat na základě maximálního množství relevantních faktů. Jen z výše zmíněného je evidentní, že se v praxi děje pravý opak – a občané jsou dezinformováni, aby svobodně volit nemohli. Což je samo o sobě v nejpříkřejším rozporu se samotnou podstatou demokracie.

Krize politická

Podíváme-li se podrobně na naše parlamentní strany, ani jednu z nich nemůžeme ani omylem označit za protisystémovou. Máme jich v poslanecké sněmovně v roce 2018 sice devět, ale v mnohém se jedna druhé podobá jako vejce vejci či jako úvodníky našich tiskovin. Sociální demokracie se v mnoha ohledech dostává na pozice TOP09 (postoj k Rusku a Ukrajině, imigrační otázce, inkluzi atd.), to samé lze říci o KDU-ČSL, STAN či Pirátech – ale i o značné části ODS. ANO je široce rozkročené – a nelze zapomínat, že v něm působí řada bývalých členů z ODS či TOP09. Pohromadě drží pouze prostřednictvím A. Babiše, což je také odpovědí na otázku, proč zrovna na A. Babiše je veden soustavný mediální hon. Sám Babiš pak také žádnou alternativu k systému nenabízí, jenom od politických funkcí odstavil ty, kteří by tam rádi setrvali.

SPD si potom nemohla dát lepší vizitku, než když spolu s takzvaným Demokratickým blokem využila reportáže S. Slonkové a J. Kubíka k okopávání kotníků A. Babiše.

KSČM není antisystémovou stranou dávno, což stvrdila například podporou zahraničních misí.

Občan, který chce volit antisystémově, tj. proti útočným válkám pod hlavičkou NATO, proti likvidaci zbytků evropského sociálního státu, proti podpoře nadnárodních korporací a tak podobně – nemá, z čeho si vybrat. Jeho poptávka není jednoduše vyvážena adekvátní nabídkou. To povede k frustraci a deprivaci značné části voličů – a znovu se potvrzuje, že stávající „oligarchická demokracie“ nemá s demokracií pranic společné. Budeme-li dostatečně cyničtí, můžeme tvrdit, že tu máme v podstatě jedinou politickou sílu, stranu, která má však pro lepší optický efekt devět hlav jako pověstná saň.

Krize ekonomická

Na jednu stranu se nám tu šermuje ukazateli nízké nezaměstnanosti a růstu platů. Již se ale zamlčuje, jaká část společnosti žije na dluh, jen aby na určité produkty (včetně dovolené) dosáhla. Kolik lidí má hypotéku, aby mělo vlastní bydlení. Kolik lidí je v exekuci. Kolik mladých lidí v brzké budoucnosti na hypotéku na byt nedosáhne vůbec.

Krize ekonomická z celosvětového pohledu neskončila – připravuje se na další atak. V Asii a Africe dochází k bezpříkladnému vykořisťování pracujících včetně dětí. V latinskoamerických zemích je pečlivě udusáváno cokoli levicové, aby k moci přicházely režimy méně či více fašistické.

Logika zisku málo početné skupiny na úkor v podstatě celého lidstva je zvrácená a neudržitelná.

Kolik hypotečních bublin bude muset prasknout, abychom prozřeli? Nebo si opravdu naivně namlouváme, že spásou je demontáž všeho sociálního a aplikace nejrůznějších fiskálních paktů?

Projekt Evropské unie vznikl na dvou pilířích – míru a sociálním smíru. Oboje je však hluboce podkopáno. Dopustili jsme bombardování Bělehradu a odtržení Kosova od Srbska jen, aby si někteří politici na tom doslova namastili kapsu (např. M. Albrightová). Dopustili jsme, aby se na Ukrajině dostal k moci nepokrytý fašismus, který nepřipouští jiný názor. Tlačíme svět do války s Ruskem – jen kvůli zájmům úzké skupiny „elit“.

Sociální rozpory nechává Evropská unie krystalizovat do stavu těsně před výbuchem, což přiživuje slepou imigrační politikou, která má davu předhodit zástupného viníka, aby kapitalistický systém zůstal nedotčen opodál.

Nabubřelý Západ potom hlásá: My to zvládneme – kapitalismus vše zvládne. Realita je taková, že nezvládne nic – vždy hledí primárně na zisk nejužší skupiny lidí. Ze všeho – včetně pomoci „potřebným“ - učiní kšeft. Pomáhá se selektivně – a ti nejpotřebnější se pomoci nedočkají. Systém, který vyostřuje sociální rozpory ve společnosti, nemá, jak pomoci. A jeho „pomoc“ se tak ve výsledku stává hrozbou.

Proces robotizace ještě ani pořádně nezapočal – a je zřejmé, že společnosti, která má zhroucený systém vzdělávací, jenž sám produkuje roboty – ale k ničemu nepoužitelné – nemůže nijak prospět. Naopak.

Zaměstnanci jsou poštváváni proti sobě, místo aby se učili kooperovat a společně bojovat za svá práva. Stojíme doslova na okraji kráteru – či na palubě potápějícího se Titanicu, kde se stále hraje a tančí – a dělá, že je vše v naprostém pořádku.